

Jaarverslag IVN Natuurworkshops 2 – 7 jaar

Voor het tweede jaar op rij heeft de Hynstebloem elk seizoen drie peuterworkshops gehouden, maar dit jaar is het ook uitgebreid met workshops voor kinderen van vier t/m zeven jaar, in elke schoolvakantie.

De peuterworkshops zijn in november 2023 ontstaan nadat een enthousiaste ouder contact opnam met IVN Heerenveen om te vragen of er natuurworkshops voor peuters georganiseerd zouden kunnen worden, waarna de Hynstebloem is benaderd om dit te realiseren. De kleuterworkshops zijn een jaar later na een soortgelijke situatie ontstaan door een enthousiaste ouder die een dochter had die te oud was geworden voor de peuterworkshops, maar wel wilde blijven komen. Prachtig

toch?

De peuterworkshops van 2025:

De peuterworkshops zijn dit jaar elk seizoen op de vrijdagochtend van 10.00 tot 11.00 uitgevoerd. Het is interessant om te zien hoe de hoeveelheid IVN-leden toeneemt per seizoen. Het ene seizoen waren de workshops wat meer bezocht dan het andere seizoen, maar de workshops waren ondanks de variërende grootte altijd een succes voor de mensen die de workshop bezochten. Het minimale aantal opgaven om de workshop door te laten gaan was dit jaar 3 kinderen.

De winterworkshops die in januari van dit jaar zijn georganiseerd zijn in het verslag van 2024 genoemd. Er komen pas weer winterworkshops in februari 2026, dus zijn ze ook in het overzicht hieronder nog niet meegenomen.

Seizoen	Workshop 1	Workshop 2	Workshop 3
Lente 25	5	7	3
Zomer 25	1	1	4
Herfst 25	8	12	5

Net als vorig jaar bleek de herfst het meest populaire seizoen te zijn, met een overduidelijke piek tijdens de tweede workshop, waaraan 12 kinderen hebben meegedaan. De zomer was het minst populaire seizoen: er zijn twee workshops geannuleerd door te weinig deelnemers.

Van alle deelnemers tijdens de workshops, waren er veel lid van het IVN. Deze deelnemers zijn grotendeels lid geworden voor de peuterworkshops. Zie hieronder het aantal leden dat meedeed aan de workshops:

Seizoen	Workshop 1	Workshop 2	Workshop 3
Lente 25	5 (alle!)	4	0
Zomer 25	1	1	0
Herfst 25	6	8	4

Door beide tabellen met elkaar te vergelijken wordt zichtbaar dat een grote meerderheid van de deelnemers lid was van het IVN. Om dit nog duidelijker te maken zijn de vakjes van de workshops waarbij minstens de helft lid was, groen gemaakt. Hieruit kun je opmaken dat de peuterworkshops zeker een succes zijn als je kijkt naar het doel ledenwerving.

Ook het doel natuurbeleving word steeds opnieuw behaald, al heb ik daar geen cijfers voor. Wat ik echter wel observeer, is dat de kinderen die steeds terugkomen steeds enthousiaster worden, meer ontdekken en actiever meedoen. Ook nemen ze vaker initiatief en gaan ze zelf ook op ontdekkingstocht uit, zonder dat ik ze vertel wat ze moeten doen. Ze bedenken inmiddels zelfs aanvullingen op de spellen, waardoor ze het leuker voor zichzelf en anderen maken.

Ook de ouders blijven altijd genieten van de ervaringen. Zij vertellen me vaak dat ze actief genieten van het buiten zijn met hun kind, stellen af en toe ook actief vragen over de theorie achter de spellen en spelen zelfs soms actief mee (wat ik ook probeer te stimuleren).

De opzet van de workshops:

De workshops werden allemaal buiten uitgevoerd, in het bos of op de grasvelden van de Overtuin. Sommige van de workshops waren opgezet als wandeling met opdrachten langs de route, bij andere workshops werden alle activiteiten op dezelfde plek uitgevoerd.

Elke workshop had een thema. Lees hieronder alle thema's die zijn behandeld:

Lente	Zomer	Herfst
Reeën Mieren Sprookjesland	Zintuigen Bloemen Vlinders	Halloween in het bos Blaadjes Uilen

Zoals je kunt zien zijn er hele verschillende aspecten van de natuur behandeld. Soms was het een dier, een plant of zelfs een fantasie aspect, zoals de sprookjes of Halloween. Elk thema had zijn eigen opdrachten, waarbij weetjes over planten en dieren vaak de basis waren. Zo leren de kinderen spelenderwijs. Denk bijvoorbeeld aan een grijpspelletje met tangen om de kinderen te laten zien hoe de poten van

uilen werken, of een gooispetletje waarbij de kinderen groenten en fruit in een rupsenmond mochten gooien, om te laten zien dat een rups heel veel moet eten voor het een vlinder wordt. Ook de ouders leerden hierdoor: er werden bijvoorbeeld tijdens de laatste workshop (uilen) vragen gesteld over de manier waarop uilen hun kop kunnen draaien. Verder leren de ouders ook beter kijken tijdens deze workshops: ze ontdekken samen met hun kind dat de natuur meer omvat dan alleen hetgene wat je direct ziet. Tijdens een kleurentocht in de winter vonden ze bijvoorbeeld ook roze en rode dingen, die ze daar helemaal niet verwacht hadden te vinden.

De kleuterworkshops van 2025

Zoals eerder genoemd zijn deze workshops in de herfst van 2024 ontstaan door een enthousiaste ouder die de peuterworkshops had bezocht en graag ook haar dochter, die al vier jaar was, mee wilde nemen. In de eerste instantie wilde ze zelfs helpen als vrijwilliger, maar dat bleek toch te veel voor haar. Toch heeft ze me veel geholpen met het opzetten van de kleuterworkshops in het algemeen. Ze gaf me ideeën voor de opzet van de workshop (90 minuten, knutselactiviteit op het

einde om mee naar huis te nemen, een kleurplaat om thuis nog mee aan de slag te gaan etc.) en heeft me bij een aantal van de workshops geholpen met de verspreiding van flyers.

Zoals je hieronder ziet, zijn alle kleuterworkshops in Heerenveen op de een of andere manier doorgegaan, al heb ik de herfstworkshop moeten verplaatsen omdat er veel ouders op vakantie waren in de herfstvakantie. Dat ga ik ook meenemen naar volgend jaar.

De workshop(s) in de zomervakantie heb ik overgeslagen in verband met persoonlijke omstandigheden.

Wanneer	Workshop 1	Workshop 2 (evt.)
Kerstvakantie 24/25	6	7
Voorjaarsvakantie	6	
Meivakantie	6	
Herfstvakantie	8	

Van deze workshops waren de volgende aantallen deelnemers lid van het IVN (of zijn ze inmiddels lid):

Wanneer	Workshop 1	Workshop 2 (evt.)
Kerstvakantie 24/25	4	4
Voorjaarsvakantie	5	
Meivakantie	5	
Herfstvakantie	6	

Ook hier heb ik weer de vakjes van de workshops waar meer dan de helft van de deelnemers lid was, groen gemaakt. Zoals je kunt zien zijn dit alle workshops. Ook hier komen dus veel leden op af. Hierbij zijn er (voor zover ik weet) twee deelnemers lid geworden dankzij de kleuterworkshops. Veel anderen waren al lid doordat ze in het verleden hebben deelgenomen aan peuterworkshops.

De opzet van de workshops:

De workshops hebben allemaal een soortgelijke bouw. Het eerste uur doen we leuke spellen en zijn we buiten actief. Het laatste halfuur zijn we aan het knutselen. Ik zorg dat ze altijd iets hebben om mee naar huis te nemen, zodat de workshop ze nog wat langer blijft. De workshops hebben dit jaar de volgende onderwerpen gehad:

Kerstvakantie:	Voorjaarsvakantie:	Meivakantie:	Herfstvakantie:
- Vogels in de winter - Winterweer	- De stem van het vroege voorjaar	- In het sprookjesbos	- Ontdek het herfstbos

Vaak werd de workshop gebaseerd op het seizoen. Alleen in de meivakantie focusten we op sprookjes. In de andere vakanties gingen we het seizoen ontdekken. Met bingo's, speurtochten, zoekspellen en andere activiteiten ontdekten we wat er allemaal te vinden was in de Overtuin in die tijd van het jaar.

Daarbij hebben we tijdens de kerstvakantie vogelsnacks gemaakt in de eerste workshop en een sneeuwballengevecht gehouden (met viltten sneeuwballen) in de tweede workshop. In de voorjaarsvakantie hebben we een narcisbol geplant in een zelf versierd terracotta potje, in de meivakantie hebben we eigen toverstokjes en vogelnestjes geknutseld en in de herfstvakantie hebben we onze eigen bladerhangers gemaakt waaraan we een beschilderde dennenappel hebben geknoopt. Zo combineerden we dus de buitenactiviteiten met een leuke creatieve activiteit.

Veel van de kinderen in deze workshops kende ik al van de peuterworkshops waaraan ze (bijna) ontgroeid waren, maar ook waren er hele nieuwe kinderen met hun ouders bij. Vaak leerden zij van de workshop via mond tot mondreclame, wat heel leuk was om te zien. Het ging om situaties waarbij de kinderen bij elkaar op school zaten, vriendjes die meekwamen omdat ze zouden spelen met de deelnemende kinderen en de workshop is zelfs gedeeld geweest in een wandelgroep en Whatsapp groepen voor Heerenveense ouders. Het is heel fijn om te merken dat de ouders zo enthousiast zijn dat ze het uit zichzelf al verder gaan verspreiden.

Mijn ervaring met de workshops was altijd goed. Ik krijg regelmatig complimenten van de ouders over hoe zij en hun kind(eren) altijd genieten van de workshops en ook leuke anekdotes over dat de kinderen vroegen wanneer ze weer naar het bos van Sterre mochten. De manier waarop kinderen meededen tijdens de workshops vervulde me elke keer weer met enthousiasme en ik ging elke keer voldaan naar huis. Hieronder een paar reacties op de workshops:

Tjitte Zuur - Dit najaar hebben mijn zoon van 5 en dochter van 3 twee erg leuke workshops van Sterre in de Overtuin mogen volgen. Ze hebben een workshop over uilen en een over het herfstbos gevolgd. Beide workshops zaten goed in elkaar; lekker afwisselend met informatie, spel en bewegen en de kinderen veel zelf laten doen/uitzoeken. Sterre voelt goed aan hoe lang de kinderen hun aandacht bij de verschillende onderwerpen kunnen houden en wisselt dit op tijd af. Ook maakt ze erg makkelijk contact met de kinderen. Al met al een hele leuke, speelse manier om de kinderen kennis te laten maken met en wat bij te brengen over de natuur. Ga zo door!

Jorien de Vries - Wij gaan al een tijdje naar de natuurlessen van Sterre. Ze zijn erg laagdrempelig en enthousiasmerend voor onze 4-jarige dochter. Ik ben dan ook erg blij dat er naast de peutergroep een groep voor 4-7-jarigen is, zodat we nog een tijdje door kunnen gaan met de lessen! Doordat je als ouder mee bent, is het ook iets leuks dat je deelt met je kind en waar je een leuk ritueel van kan maken. Juist op de dagen dat het niet supermooi weer is, zijn we allebei daarna heel blij dat we zijn geweest!

Hierbij kunnen we dus weer een succesvol, groen en natuurlijk 2025 afsluiten met een voldaan gevoel. Zoals we allemaal elke keer weer benadrukken, het is belangrijk om natuureducatie al zo vroeg mogelijk te beginnen, zodat de kinderen zich al vroeg

verbonden voelen met de wereld om hen heen. En als we er ook de ouders mee kunnen bereiken, dan is dat natuurlijk dubbel de winst!

Nog een leuk extra nieuwtje: ik heb op 8 januari een aanvraag gekregen van een ouder die deelneemt aan de natuurworkshops voor 4 – 7 jaar, of ik wel een kinderfeestje met het thema natuur wil geven in de Overtuin, omdat ze de workshops zo leuk vond. Op naar nog meer natuurervaringen!

Financieel verslag:

Opbrengst deelname peuters geen lid	€ 75,-
Opbrengst deelname peuters IVN-leden	€ 145,-
Opbrengst deelname 4 – 7 jaar geen lid	€ 77,50
Opbrengst deelname 4 – 7 jaar IVN-leden	€ 173,-
Subsidie Dik Groen	€ 432,-
Kosten materialen peuterworkshops	€ 171,69
Kosten materialen workshops 4 – 7 jaar	€ 224,67
Totale kosten	€ 396,36
Totale opbrengsten	€ 902,5
Winst uiteindelijk	€ 506,14

Workshops peuter

Er werden dit jaar 9 peuterworkshops georganiseerd (12 als je de winterworkshops meetelt die ik bij het verslag van vorig jaar heb meegeteld, terwijl ze in januari 2025 zijn uitgevoerd). Vier hiervan zijn dit jaar nieuw ontwikkeld. Voor elke nieuwe workshop hield ik een maximum van 10 euro aan voor aanschaffkosten aan. Hier ging ik wel eens overheen, maar dankzij de subsidie van Dik Groen, die ik dit jaar voor het eerst kreeg en hierna nog 2 jaar krijg, kwam het alsnog goed.

De toegang voor IVN-leden werd weer betaald door IVN Heerenveen, om zo aan ledenwerving te werken. Voor elke workshop werd 5 euro gevraagd per kind. In totaal is er 145 euro gedeclareerd aan het IVN, wat dus betekent dat er 29 keer leden hebben meegedaan. Dit is meer dan het dubbele van de niet-leden: dit waren er 15.

Workshops 4 – 7 jaar

Dit jaar zijn er zeven kleuterworkshops georganiseerd, waarvan er een niet is doorgegaan en is verzet naar februari 2026, die zal dus niet meegeteld worden in dit jaarverslag. Aan de zes workshops die wel zijn doorgegaan, hebben 29 IVN-leden deelgenomen. Dit is opnieuw het dubbele van het aantal niet-leden, dat waren er namelijk 16.

Hierbij kostten de workshops van de kerstvakantie 24-25 zes euro, de rest van de workshops dit jaar kostten vijf euro. Vandaar dat er onregelmatige bedragen staan in het overzicht.

Deze workshops worden op ZZP-basis georganiseerd, waarbij de inkomsten afhankelijk zijn van het aantal deelnemers. Hierbij is het heel fijn dat Dik Groen de workshops ondersteunt met een subsidie. Daarmee kunnen de reiskosten en materiaalkosten vergoed worden, waardoor de workshops kunnen blijven bestaan. Van het geld dat ik dit jaar heb gekregen, is zelfs nog wat over voor de verzette winterworkshop komende februari.

Ik word voor drie jaar ondersteund door Dik Groen. Het eerste jaar is inmiddels voorbij, de komende twee jaar zal ik door hen nog ondersteund worden.